# Riedsútstel

| | | |
|---|---|---|
| **Ried** | : | 12 oktober 2023 |
| **Agindapunt** | : | 10 |
| **Status** | : | Meningvormend/Besluitvormend |
| **Program** | : | Programma 2 - Verkeer, Vervoer en Waterstaat |
| **Eardere behandeling** | : | Raadsvergadering 24 november 2022 |
| **Portefúljehâlder** | : | Dhr. S.W. Vegelin |
| **Amtner** | : | Dhr. E.J. de Boer |
| **Taheakke** | : | 1. Extern juridisch advies<br>2. Parkeerbezettingsonderzoek<br>3. Brieven bewoners gebruik parkeerterrein<br>4. Onttrekkingsverzoek d.d. 22 januari 2021 |
| **Saak- en stiknûmer** | : | Z2023-02888 / S2023-188259 |

**Underwerp**
Verzoek tot onttrekking aan de openbaarheid parkeerterrein Voorstraat 39 Buitenpost

**Wy stelle jo foar te besluten om:**
1. Na een nieuwe volledige belangenafweging het onttrekkingsverzoek d.d. 22 januari 2021 af te wijzen;
2. Met inachtneming van de afdeling 3.4 Awb Uniforme openbare voorbereidings-procedure het besluit tot afwijzing van het onttrekkingsverzoek in ontwerp gedurende 6 weken ter inzage te leggen.

**Koarte gearfetting**
De eigenaren van het pand aan de Voorstraat 39 hebben een verzoek bij de gemeenteraad ingediend om het bij het pand behorende openbare parkeerterrein te onttrekken aan de openbaarheid. Dit verzoek ligt nu ter beoordeling.

**Foech ried/kolleezje**
Een onttrekking aan de openbaarheid is een bevoegdheid van de gemeenteraad.

**Ynlieding**
Aan de Stationsstraat in Buitenpost ligt een parkeerterrein behorende bij het pand aan de Voorstraat 39. Sinds 1969 huurt de Gemeente Achtkarspelen het parkeerterrein ten behoeve van het openbaar gebruik. De gemeente heeft sindsdien het onderhoud voor haar rekening genomen en lichtmasten geplaatst. Het parkeerterrein is algemeen toegankelijk en nooit afgesloten geweest.

Voordat het pand enkele jaren geleden is verbouwd naar 6 appartementen, heeft het diverse horecagerelateerde bestemmingen gehad. In 2021 heeft de huidige eigenaar de huurovereenkomst opgezegd (zie bijlage) omdat hij het openbare parkeerterrein wenst af te sluiten ten einde privéparkeerplaatsen te realiseren. Met hetzelfde doel heeft hij verzocht om onttrekking aan de openbaarheid. Dit verzoek ligt nu voor de 2e keer ter beoordeling voor.

Op 25 oktober 2022 heeft het college een besluit genomen om maximaal de helft van het parkeerterrein te onttrekken aan de openbaarheid en dit voor te leggen aan de gemeenteraad.

Op 24 november 2022 heeft de gemeenteraad besloten, gezien de (verkeers)functie van het parkeerterrein, geen medewerking te verlenen aan het onttrekken aan de openbaarheid van het parkeerterrein.

Voornoemd besluit is destijds onterecht niet voorbereid volgens de uniforme openbare voorbereidingsprocedure. Dit vormde de aanleiding voor de commissie voor Bezwaar en beroep van de provincie Fryslân om te adviseren het bezwaar gegrond te verklaren en het besluit te herroepen zodat een nieuw besluit met toepassing van de uniforme openbare voorbereidingsprocedure alsnog kan worden genomen.

**Histoarje**
Op 24 november 2022 heeft dit onderwerp al op de agenda van de gemeenteraad gestaan. De gemeenteraad heeft toen besloten om het gehele parkeerterrein openbaar toegankelijk te houden.

Naar aanleiding van het raadsbesluit van 24 november 2022 hebben de eigenaren van het pand administratief beroep ingesteld bij Gedeputeerde Staten van de Provincie Fryslân. De gemeente heeft een verweerschrift laten opstellen en is op 20 april 2023 samen met een advocaat aanwezig geweest bij de hoorzitting van de commissie voor bezwaar- en beroepschriften en klachten. Op 1 juni ontving het college het advies van de commissie inzake het administratief beroep. Hierover is de gemeenteraad geïnformeerd op 5 juli 2023.

**Te berikken effekt**
Met het voorstel blijft het parkeerterrein openbaar toegankelijk.

**Arguminten**
1. *Juridische onderbouwing*
   In verband met het verzoek tot een onttrekking aan de openbaarheid is er onafhankelijk juridisch advies ingewonnen, zie bijlage. In dit advies wordt stap voor stap duidelijk gemaakt wat de juridische kaders zijn waarbinnen keuzes gemaakt kunnen worden. Op deze manier beschikt het college en de gemeenteraad over de juiste informatie.

2. *Openbaar parkeerterrein*
   De Wegenwet is van toepassing als sprake is van (1) een *weg* in de zin van de Wegenwet, en van (2) een *openbare weg* in de zin van de Wegenwet.

   *(1) Weg in de zin van de Wegenwet*
   Een verkeersbaan is een 'weg' in de zin van de Wegenwet wanneer deze bijdraagt aan de afwikkeling van het openbare verkeer. Het is vaste rechtspraak dat ook een parkeerterrein een dusdanige functie vervult en aldus bijdraagt aan de afwikkeling van het openbare verkeer.

   *(2) Openbaar in de zin van de Wegenwet*
   Op grond van artikel 4 Wegenwet wordt een weg in de zin van de Wegenwet openbaar als deze, voor zover in dit geval relevant, 10 jaar voor iedereen toegankelijk is geweest en door de gemeente is onderhouden of 30 jaar voor iedereen toegankelijk is geweest. Eenmaal openbaar kan de openbaarheid slechts worden beëindigd door onttrekking aan de openbaarheid of door deze gedurende dertig jaar achtereen volledig af te sluiten.

   Het parkeerterrein is in 1969 door en voor rekening van de gemeente aangelegd en sindsdien voor eenieder toegankelijk geweest. Bovendien staat vast dat het pand ernaast in het verleden in ieder geval langer dan 30 jaar een openbare functie heeft gehad.
   Op grond van deze omstandigheden is het voldoende aannemelijk dat het onderhavige parkeerterrein inmiddels openbaar is geworden. Dit brengt met zich mee dat de eigenaar

al het verkeer over zijn eigendom heeft te dulden en op grond van artikel 5:22 BW een inbreuk op zijn eigendomsrecht dient te accepteren.

3. *Parkeerbehoefte*
Het openbare parkeerterrein wordt door meerdere doelgroepen gebruikt. Meer specifiek zijn dit bewoners en bezoekers van de aangrenzende appartementen, buurtbewoners, bezoekers van buurtbewoners, bezoekers van de dierenarts (direct tegenover), bezoekers van de 3M pizzeria (schuin tegenover) en bezoekers van winkels in het dichtgelegen centrumgebied.

Het veelvuldige en algemene gebruik wordt ook verder onderstreept door een parkeerbezettingsonderzoek dat de afgelopen maanden is uitgevoerd. Op basis van de parkeernorm voor 6 appartementen kan gesteld worden dat er minimaal 8 parkeervakken nodig zijn voor 'eigen' gebruik. (1,3 p.p. per appartement | GVVP Achtkarspelen).
De parkeerbezetting is gedurende meerdere momenten -zoals weekdagen, weekenddagen, ochtend, middag, avond etc.- bijgehouden (zie bijlage). Hiermee wordt aangetoond dat het parkeerterrein een hogere bezetting heeft dan de 8 benodigde parkeervakken voor de 6 appartementen. Het parkeerterrein voldoet daarmee aan een bepaalde behoefte voor de omgeving. Bewoners geven dit ook zelf aan in een brief (bijlage).

4. *Openbare parkeerplekken zijn nodig vanwege verkeerssituatie Stationsstraat*
Onder punt 3 wordt al aangegeven dat er vanuit de buurt het nodige gebruik gemaakt wordt van dit openbare parkeerterrein. Daarnaast is enige jaren geleden een parkeerverbod ingesteld op de Stationsstraat vanwege klachten over de verkeersveiligheid. De Stationsstraat betreft een busroute en er is het nodige fietsverkeer van en naar de scholen en het trein- en busstation. Door de geparkeerde auto's werd dit onveilig en is er een parkeerverbod ingesteld, wat de noodzaak van het openbaar toegankelijk houden van het parkeerterrein temeer aantoont. Door afsluiting van het parkeerterrein komen deze auto's weer op de rijbaan te staan met de eerdergenoemde verkeersonveiligheid tot gevolg.

5. *Belangenafweging*
De onttrekkingsbevoegdheid is discretionair van aard. De raad komt ter zake een ruime mate van beslissingsruimte toe. Uitgangspunt is dat het algemene belang bij openbaarheid is gediend. De raad *kan* het parkeerterrein aan de openbaarheid onttrekken om aan eventuele zwaarwegende belangen van verzoekers tegemoet te komen. Als sprake is van zwaarwegende belangen, dan is niet gegeven dat de raad het parkeerterrein ook aan de openbaarheid *moet* onttrekken.

Uit de rechtspraak volgt dat tot onttrekking *kan* worden overgegaan indien:
1. daarvoor dringende redenen bestaan; *en*
2. het algemeen belang zich daar niet tegen verzet.

*Dringende redenen ontbreken*
Vooropgesteld dient aldus sprake te zijn van dringende redenen. De wens van verzoekers om het parkeerterrein te kunnen gebruiken als exclusieve parkeergelegenheid is geen dringende reden om tot onttrekking over te moeten gaan. Verder wordt nog gewezen op het gegeven dat er andere mogelijkheden lijken te zijn op eigen terrein om nabij het pand wel een exclusieve parkeergelegenheid voor de bewoners te realiseren.
Tot slot betreft de wens om te beschikken over een groene tuin wat ook geen dringende reden is om tot onttrekking over te moeten gaan.

*Algemeen belang verzet zich tegen onttrekking*
De omstandigheden zoals beschreven onder punt 3 en 4 wijzen in dit geval uit dat het parkeerterrein een functie heeft voor verschillende groepen gebruikers, en daarom een algemene verkeersfunctie toekomt. Dit wordt verder onderbouwd door een parkeerbezettingsonderzoek waarmee het algemeen belang dat gediend is bij openbaarheid van het parkeerterrein verder wordt ingekleurd. Hierdoor kan voldoende worden gesteld dat het algemeen belang zich verzet tegen onttrekking.

Kortom, op grond van al het voorgaande kan de gemeenteraad in redelijkheid besluiten het algemene belang te laten prevaleren boven de belangen van verzoekers en dus het onttrekkingsverzoek geheel af te wijzen.

6. *Huurovereenkomst*
Het onderhavige parkeerterrein is openbaar in de zin van de Wegenwet. Dat betekent dat verzoekers een inbreuk op hun eigendomsrecht moeten dulden en het parkeerterrein niet mogen afsluiten. Openbaarheid van het openbare parkeerterrein kan uitsluitend worden opgeheven door onttrekking of een jarenlange afsluiting. Het opzeggen van een huurovereenkomst kan dit niet tot gevolg hebben. Derhalve is het wat het college betreft dan ook niet 'logisch en voor de hand liggend' dat verzoeker meent dat met beëindiging van de huurovereenkomst ook de openbaarheid wordt opgeheven, zoals wordt benoemd in het onttrekkingsverzoek.

**Alternativen**
1. Volledige onttrekking aan de openbaarheid
Dit is het verzoek van de eigenaar van het parkeerterrein. Gezien de correspondentie met meerdere omwonenden blijkt dat het parkeerterrein een toevoeging is voor de buurt. Het parkeeronderzoek onderschrijft dit. Er zijn meerdere bewoners zonder eigen oprit, daarnaast is er een parkeerverbod ingesteld voor een goede doorstroming van het verkeer en ter bevordering van de verkeersveiligheid ter plaatse. Een volledig onttrekking aan de openbaarheid kan betekenen dat het parkeerverbod ingetrokken dient te worden of dat bewoners elders moeten parkeren.

2. Deelse onttrekking aan de openbaarheid
Dit alternatief betekent dat de pandeigenaar van de Voorstraat 39 kan beschikken over de helft van het parkeerterrein en 'eigen' parkeervakken heeft voor de bewoners van de 6 appartementen. De andere helft blijft openbaar toegankelijk. Uit de eerdere raadbehandeling blijkt dit niet de voorkeur te genieten.

**Kanttekenings/risiko's**
1. Zienswijze
Een onttrekking aan de openbaarheid is de bevoegdheid van de gemeenteraad. Na het voorgenomen besluit van de gemeenteraad wordt het besluit gepubliceerd waarop gedurende 6 weken zienswijzen kunnen worden ingediend. Indien er zienswijzen worden ingediend zal er een zienswijzennotitie opgesteld worden zodat de gemeenteraad rekening houdend met de zienswijzen het uiteindelijke besluit over de onttrekking aan de openbaarheid kan nemen.

**Finânsjes**
N.v.t.

**Ynwenners- en oerheidspartisipaasje**
Belanghebbenden krijgen de mogelijkheid om een zienswijze in te dienen tijdens de terinzagelegging.

**Kommunikaasje**
Het raadsbesluit wordt gepubliceerd in de Staatscourant en De Feanster. Daarnaast worden de partijen waarmee contact is geweest op de hoogte gebracht van de terinzagelegging.

**Yntegraliteit**
Onafhankelijk juridisch advies is ingewonnen.
Afdeling juridische zaken heeft meegelezen.
Beheer heeft meegelezen.

**Previnsje**
N.v.t.

**Gearwurking**
N.v.t.

**Ferfolchtrajekt**
Op de voorbereiding van een beslissing op een verzoek tot onttrekking aan de openbaarheid is ingevolge artikel 11 lid 2 Wegenwet afdeling 3.4 van de Awb (uniforme openbare voorbereidingsprocedure) van toepassing. Indien de raad instemt met het voorstel dan wordt het voorgenomen besluit zes weken ter inzage gelegd voor zienswijzen. Eventuele zienswijzen worden in een nieuw raadsvoorstel meegenomen zodat de raad het voorstel opnieuw kan beoordelen en daarbij alle betrokken belangen kan afwegen. Komen er geen zienswijzen dan volstaat het genomen besluit.

**Evaluaasje**
N.v.t.

Buitenpost, 19 september 2023

Het college van burgemeester en wethouders van Achtkarspelen,

secretaris, burgemeester,

dhr. mr. M.P. de Jong dhr. mr. O.F. Brouwer

# Riedsbeslút

De raad van de gemeente Achtkarspelen;

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders d.d. 19 september 2023, punt nr.: 10;

**Beslút:**

1. Na een nieuwe volledige belangenafweging het onttrekkingsverzoek d.d. 22 januari 2021 af te wijzen;
2. Met inachtneming van de afdeling 3.4 Awb Uniforme openbare voorbereidings-procedure het besluit tot afwijzing van het onttrekkingsverzoek in ontwerp gedurende 6 weken ter inzage te leggen.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad
van de gemeente Achtkarspelen van 12 oktober 2023.

De griffier,

Dhr. mr. G.J. Andringa

De voorzitter,

Dhr. mr. O.F. Brouwer